

Sut i ddefnyddio Maniffesto Kids in Museums i gynllunio ar gyfer ail agor

Ein canllaw i helpu amgueddfeydd i ddarparu profiad o safon i blant a theuluoedd pan fyddent yn ail agor gyda mesurau cadw pellter cymdeithasol.

Gwyddom o'r [ymchwil gan ALVA](#) bod nifer fawr o bobl yn dal yn bryderus ynglŷn ag ymweld ag amgueddfeydd a safleoedd treftadaeth wrth iddyn nhw ddechrau ail agor. Yr hyn sy'n anogol yw bod hyder yn tyfu ymmsg teuluoedd ynglŷn ag ymweld, gyda chwynnydd o 5% yn y rheiny sy'n dweud eu bod nhw'n barod i ymweld erbyn hyn. Mae hyn yn golygu mai teuluoedd fydd rhai o'r bobl sy'n fwyaf tebygol o ddychwelyd yn gynnari i ymweld ag amgueddfeydd ac mae'n bwysig eu bod nhw'n elfen ganolog o gynlluniau ail agor yr amgueddfeydd.

I weld rhagor o waith ymchwil am deimladau ymwelwyr ynglŷn â dychwelyd i amgueddfeydd ac atyniadau treftadaeth, gallwch gofrestru i dderbyn ymchwil yn wythnosol gan [BVA BDRC](#).

Mae'r canllaw hwn yn tynnu at ei gilydd arweiniad ac enghreifftiau gan amgueddfeydd ar draws y byd i gefnogi'r ail agor ac i ddangos sut y gall safleoedd gyflawni [Maniffesto Kids in Museums](#) er bod ganddyn nhw fesurau cadw pellter cymdeithasol ar waith.

Gall Amgueddfeydd yng Nghymru ail agor o 27 Gorffennaf 2020. Gwelwch [arweiniad Llywodraeth Cymru i amgueddfeydd ac orielau](#).

Mae NMDC a AIM hefyd wedi cynhyrchu dogfennau arweiniad cynhwysfawr i amgueddfeydd yn y DU:

- [Arweiniad NMDC i Arferion Da wrth Ail agor Amgueddfeydd](#)
- [Rhestr Wirio wrth Ail agor gan AIM/Museum Development Network](#)
- [Arweiniad gan yr Adran dros Dechnoleg Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon a'r Adran Busnes, Egni a Strategaeth Ddiwydiannol](#)

I. Estynnwch groeso

Gwyddom fod teuluoedd yn bryderus yn barod ynglŷn â sut i ymddwyn pan maen nhw'n ymweld ag amgueddfa, felly rydym eisiau gwneud yn siŵr nad ydyn nhw'n colli mwy o hyder oherwydd y gwaharddiadau ychwanegol.

Ystyriwch a ydych yn cyfathrebu gofynion cadw pellter cymdeithasol mewn ffordd gadarnhaol ac anogol. Dyma gwpwl o esiamplau da o arwyddion cyfeillgar, chwareus o [Amgueddfa Auckland a Sw Gaer](#).

Ystyriwch a ydych chi am ddefnyddio offer rhyngweithiol, a sut yr ydych am wneud hynny. [Darllenwch sut mae amgueddfeydd UDA yn ymdrin ag offer rhyngweithiol](#). Mae gan bodlediad Museum Archipelago [bennod am ddyfodol arddangosfeydd cyffwrdd ymarferol](#).

Mae Museum Next wedi creu [crynodedb da o dechnoleg amgen ar gyfer cynnal gweithgareddau rhyngweithiol heb gyffwrdd](#). Mae Museum of London wedi [addasu rhai o'i chynigion rhyngweithiol fel nad oes rhaid eu cyffwrdd](#) pan fydd yn ail agor. [Mae'r erthygl hon](#) yn defnyddio ymchwil o'r

Amgueddfa Wyddoniaeth ac mae'n amlinellu ei phrofiadau o ddefnyddio technoleg dim cyffwrdd mewn arddangosfeydd blaenorol.

Gwnewch yn siŵr bod eich asesiad risg ar ail agor yn cynnwys holl ymhlygiadau defnyddio eich offer rhngweithiol a thrin casgliadau.

Bydd teuluoedd eisiau mwy fyth o eglurhad ynglŷn â pha bethau maen nhw'n cael cyffwrdd. Mae Amgueddfa Genedlaethol yr Alban wedi cynhyrchu [map newydd](#) sy'n dangos pa ardaloedd sydd ar gau ar hyn o bryd am eu bod yn cynnwys llawer o arddangosiadau rhngweithiol. Mae'r Science and Industry Museum ym Manceinion yn esbonio'n glir sut maen nhw'n cadw gweithgareddau rhngweithiol yn agored yn ei [gwybodaeth cyn ymweld](#).

Mae'r cyflwyniad hwn gan National Center for Preservation Technology and Training yn yr Unol Daleithiau'n esbonio [sut mae COVID-19 yn aros ar wahanol arwynebau](#).

Os ydy pobl yn cael cyffwrdd pethau, sut maen nhw'n mynd i gael eu glanhau? Mae [Canolfan Gwyddoniaeth NEMO yn Amsterdam](#) yn gofyn i ymwelwyr ddiheintio eu dwylo ac yn darparu pen a chlwt sychu ar gyfer sgriniau cyffwrdd. Mae [Bletchley Park](#) yn dal i adael i bobl ddefnyddio llawer o'r offer rhngweithiol ac yn darparu hylif diheintio i ymwelwyr lanhau eu dwylo ar ôl eu defnyddio. Maen nhw hefyd yn darparu bydau clust ar gyfer y teithiau clywedol i'r defnyddwyr eu cymryd adref gyda nhw wedyn.

Newid y pethau presennol i bethau y gallent eu cymryd adref neu opsiynau digyffwrdd. Os nad ydych yn gallu rhoi sgriniau cyffwrdd a gwrthrychau cyffwrdd yn ôl yn eich arddangosiadau, allech chi gynnig llwybrau papur i'w cymryd adref neu weithgareddau sy'n defnyddio synhwyrau eraill, fel aroglu neu wrando? Mae [Looking At Art](#) gan Oriel Gelf Efrog a [Llwybrau papur i Spy y Pitt Rivers Museum](#) yn esiamplau da o ennyn diddordeb plant yn weledol. Mae'r Ashmolean Museum wedi sicrhau bod ei [llwybrau i'r teulu cyfan](#) ar gael i'w lawrlwytho cyn ymweld.

2. Gwnewch e'n hawdd ac yn gyfforddus

Ystyriwch beth allwch chi barhau i'w gynnig o ran lle i deuluoedd. Mae'r ffaith fod angen i chi orfodi pobl i gadw pellter cymdeithasol yn golygu y bydd llai o le ar gael. A fydd lle o hyd i yfed a bwyta eich bwyd eich hun? Mae [Bletchley Park](#) yn cynnig pabell fawr i gael picnic awyr agored tra bo [Museum of London](#) wedi troi un o'i gaffis yn lle bwyta cinio i'r rheiny sy'n dod â'u bwyd eu hunain.

A fyddwch chi'n dal i allu cymryd bygi i mewn i'r amgueddfa? Mae rhai amgueddfeydd yn yr Iseldiroedd yn [gofyn i rieni ddod â slingiau neu gludwyr eraill i fabanod](#). Mae'r [Horniman Museum and Gardens yn cynnig lle parcio i fygis](#) ac yn gwahardd bygis o weddill yr amgueddfa.

A fydd mannau i eistedd yn ystod ymweliad neu a fydd raid i ymwelwyr ddal i symud drwy system un ffordd? Mae'r [Tate Modern](#) yn cadw'r seddi drwy ei orielau i gyd ac yn dal i ganiatáu i ymwelwyr fenthyg seddi cludadwy ond mae'n rhaid iddynt eu glanhau cyn ac ar ôl eu defnyddio.

Ystyriwch sut y byddwch yn ymdrin â gwisgo gorchuddion wyneb a phobl sydd wedi eu hesgusodi rhag gwneud. Mae gorchuddion wyneb yn orfodol mewn amgueddfeydd yn Lloegr o 8 Awst, er nad oes gofyn i blant o dan 11 oed wisgo un. Edrychwch ar yr [arweiniad i wisgo](#)

[gorchuddion wyneb yn Lloegr a lawrlwythwch fathodyn eithrio.](#) Mae'r canllawiau yn yr Alban ychydig [yn wahanol](#) – mae gofyn i blant dros 5 oed wisgo gorchudd wyneb.

Edrychwch ar y ffordd y mae [Museum of London](#) a'r [Horniman Museum and Gardens](#) yn annog ymwelwyr i wisgo gorchuddion wyneb yn ystod eu hymweliad. Mae'r Amgueddfa Gwyddoniaeth yn [annog pobl i rannu lluniau o'u hunain mewn masgiau](#) ar eu sianelau cyfryngau cymdeithasol a, phan fydd hi'n ddiogel gwneud hynny, bydd yn casglu detholiad o fasgiau cartref.

Ystyriwch sut y bydd staff yn ymdrin â phobl sydd heb fasgiau wyneb – mae amrywiaeth o gardiau eithrio ar gael, gan gynnwys [Cortynnau Blodyn Haul](#). Mae gan y Gymdeithas Genedlaethol i Blant Byddar rywfaint o [gyngor defnyddiol am gyfathrebu a masgiau wyneb](#).

Os byddwch yn darparu hyli*f* diheintio'r dwylo, a fydd darparwyr hyli*f* ar gael ar lefelau is yn debyg i'r ffordd y byddech yn darparu sinciau is mewn ystafell ymolchi?

3. Cofiwch fod pob teulu'n wahanol

Ystyriwch sut y bydd cynnig tocynnau wedi eu hamseru'n gweithio i grwpiau teulu o wahanol faint. Mae cynnig tocynnau wedi eu hamseru'n ffordd bwysig o gyfathrebu'r ffaith eich bod yn cyfyngu ar nifer yr ymwelwyr ac yn creu digon o le i bobl ymweld yn ddiogel.

Bydd ymweld ag amgueddfa'n brofiad gwahanol iawn oherwydd y cadw pellter cymdeithasol felly mae angen i chi ystyried eich prisiau a meddwl a fydd teuluoedd yn dal i ystyried diwrnod allan yn werth da am arian.

Efallai hefyd y byddwch eisiau ystyried effaith economaidd y pandemig. Mae [erthygl ddiweddar yn The Guardian](#) yn tynnu sylw at y posiblwydd y bydd rhieni sengl yn fwy araf yn dychwelyd i atyniadau ymwelwyr na theuluoedd gyda dau riant oherwydd prisiad y tocynnau.

Mae rhai amgueddfeydd yn dechrau cynnig rhai digwyddiadau grŵp bychan i blant, pobl ifanc a theuluoedd. Er enghraift, mae'r Herbert Museum and Art Gallery yn Coventry yn cynnig [gweithdai clai creadigol yn ystod mis Awst](#). Mae The London Museum of Water and Steam yn cynnig [chwarea awyr agored yn eu maes parcio a'u gerddi](#) yn ystod mis Awst.

4. Byddwch yn hygyrch i bawb

Ystyriwch eich ymwelwyr i gyd a gwnewch yn siŵr bod y mesurau cadw pellter cymdeithasol yn gweithio i bawb. Mae Embed a'r Disability Collaborative Network wedi llunio [arweiniad cynhwysfawr](#) am hygyrchedd wrth ail agor.

Mae Canllaw Euan wedi [holi oddeutu 400 o bobl anabl ynglŷn â'u pryderon am fynd allan i wahanol safleoedd wrth i'r cyfnod clo lacio](#). O ganlyniad, mae'n cynnig arweiniad da i'r wybodaeth y byddai'n ddefnyddiol ei chynnwys ar dudalen fynediad ar eich gwefan.

Mae Disability Action Yorkshire wedi creu [chwe awgrym defnyddiol ynglŷn â threfniadau cadw pellter cymdeithasol hygyrch](#), yn arbennig ar gyfer defnyddwyr cadair olwyn.

Mae gan wefan RNIB [ffilm am heriau cadw pellter cymdeithasol i bobl sydd wedi colli eu golwg](#). Mae Matthew Cock, Prif Weithredwr VocalEyes, yn nodi'r prif broblemau mewn [erthygl gan Arts Professional](#).

Mae gan Autism UK [arweiniad i siopwyr awtistig](#).

Byddai'n syniad hefyd i chi ystyried sut i ddarparu canllawiau clir am yr hyn y dylai pobl ei ddisgwyl [fel y gwelwch yn y naratif cymdeithasol hwn gan BALTIC am y profiad newydd i ymwelwyr](#). Ystyriwch sut y byddwch chi'n rheoli offer fel amddiffynwyr clustiau – ydy hi'n bosibl glanhau'r rhain neu a fydd angen eu cadw am gyfnod cwarantîn bob tro y bydden nhw'n cael eu defnyddio? Mae Tate Modern wedi [diweddu eu canllawiau am fod yn hygrych wrth ail agor](#).

Efallai y byddech yn cael budd hefyd o ddarllen ein [canllawiau hygyrchedd presennol](#) ynglŷn â sut i ddarparu orau ar gyfer gwahanol grwpiau o ymwelwyr.

Mae hi werth ystyried na fydd rhai teuluoedd yn gallu ymweld ag amgueddfeydd am amser hir. Mae National Museums Liverpool yn dal i hyrwyddo eu cynnig digidol i'r rheiny sy'n methu ymweld wrth iddyn nhw ail agor. Mae Amgueddfa Saffron Walden yn [cynnig pecynnau crefft clic a chasglu i deuluoedd lleol](#).

5. Cyfathrebu'n dda

Ar eich gwefan, disgrifiwch yn glir sut brofiad fydd ymweliad. Cofiwch ddiweddu eich tudalen i'r teulu yn ogystal â'ch gwybodaeth gyffredinol i ymwelwyr.

Yn ôl ALVA, dyma rai o'r pethau y mae teuluoedd yn pryderu fwyaf amdanyst:

- pa fesurau diogelwch sydd yn eu lle, gan gynnwys cadw pellter cymdeithasol, glanhau, tocynnau wedi amseru ac a oes hylif diheintio'r dwylo ar gael.
- gwybodaeth am lanhau mannau penodol, megis toiledau.
- ydyn nhw'n cael dod â'u bwyd eu hunain
- sut mae rhannau allweddol o arddangosfeydd, fel offer rhyngweithiol, yn gweithio erbyn hyn.

Mae esiamplau da ar y wefan o wybodaeth i'w darllen cyn ymweld gan [Bletchley Park](#) a [Hampton Court Palace](#), er nad yw'n benodol i deuluoedd. Mae gan National Museums Liverpool [gyfres gynhwysfawr o Gwestiynau Cyffredin](#), ac mae rhai gan [Herbert Museum and Art Gallery yn Coventry](#) hefyd.

Mae'r Fitzwilliam Museum yng Nghaergrawnt wedi [diweddu ei hawgrymiadau ymweld i deuluoedd fel eu bod yn adlewyrchu'r cyfyngiadau wrth ail agor](#).

Mae ffilmiau sy'n dangos sut brofiad yw cyrraedd amgueddfa yn ffordd dda o adeiladu hyder, fel yr esiamplau hyn gan [RAF Museum](#), [Royal Worcester Museum](#) a [Mauritshuis](#) yn yr Iseldiroedd.

Does dim rhaid cael cyllideb enfawr i greu ffilmiau am ail agor. Mae ffilm o ffôn symudol yn gallu bod yn effeithiol iawn, fel y mae [London Museum of Water and Steam](#) yn ei ddangos.

Yn ogystal â dangos o flaen llaw sut brofiad fydd ymweld, ystyriwch sut y gallwch ddangos teuluoedd yn cael amser da yn eich lleoliad. Bydd hyn yn helpu i roi gwybod i bobl bod ymweliad ag amgueddfa'n dal i fod yn hwyl ac yn ddiogel.

Mae Kids in Museums yn cynnal ymgyrch ar y cyfryngau cymdeithasol [#KidsBackInMuseums](#) i ddangos teuluoedd yn mwynhau amgueddfeydd. Rhannwch eich lluniau os gwelwch yn dda gan ddefnyddio ein hashnod er mwyn i ni ddenu teuluoedd yn ôl i ymweld ag amgueddfeydd.

6. Cydweithio

Ystyriwch sut yr ydych yn adlewyrchu profiadau plant, pobl ifanc a theuluoedd o gyfnod y coronafeirws yn eich casgliad. Mae Sudbury Hall a'r Museum of Childhood yn [casglu gwaith creadigol a wnaed gan blant yn ystod y cyfnod clo.](#)

Yn y prosiect Make your Mark yn Alexandra Palace, roedd pobl ifanc yn gweithio gyda'r artist stryd Carleen De Sozer i lunio [arwyddion dangos y ffordd i gefnogi'r gofynion cadw pellter cymdeithasol.](#)

Gofynnwch am adborth. Gofynnwch i deuluoedd sut brofiad oedd eu hymweliad ar ôl i chi ail agor a gweithredwch eu hawgrymiadau lle gallwch.

Os ydych wedi gweld esiampl dda neu ganllawiau da gan amgueddfeydd sy'n ail agor, gadewch i ni wybod a byddwn yn eu hychwanegu at yr adnodd: getintouch@kidsinmuseums.org.uk

Nodwch os gwelwch yn dda nad bwriad y canllawiau hyn yw disodli unrhyw arweiniad gan y llywodraeth am weithio'n ddiogel gyda COVID-19. Nid yw'n disodli unrhyw ddeddfwriaeth yn ymwneud ag iechyd a diogelwch neu gydraddoldeb. Mae'n rhaid i bob amgueddfa barhau i ateb y goblygiadau hyn a llunio a gweithredu asesiadau risg priodol.